

24 בדצמבר 2015

מעו"דכן הגבלים עסקיים

רשות ההגבלים העסקיים מעדכנת את התנאים לחלק מפטורי הסוג ומודיעה על מתווה לטיפול בבקשות לשיתופי פעולה של מפעלים בעתות חירום

לקוחות וידידים נכבדים,

לאחרונה פרסמה רשות ההגבלים העסקיים ("הרשות") טיוטות כללי פטור סוג עדכניים לעיון הציבור לקראת חידוש התקנתם בחודש מרץ 2016;¹ וכן מתווה לטיפול בבקשות לשיתופי פעולה בעתות חירום של מפעלים קטנים ובינוניים.

על חידושים אלה נעמוד בעדכון הלקוחות שלהלן.

I. פרסום טיוטות כללי פטור סוג לעיון הציבור לקראת חידוש התקנתם

לאורך השנים הותקנו פטורי סוג שונים, במסגרתם הוענקו לסוגי הסדרים מסוימים, העומדים בתנאים שונים, פטור מן החובה לקבל את הכשר מערך הפיקוח על הגבלים עסקיים. הרציונאל העומד ביסוד פטורי הסוג הוא ההנחה שקיימים סוגי הסדרים שונים, אשר פגיעתם בתחרות (ככל שקיימת) נמוכה יחסית וכאשר עיקרם אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, אין צורך להביאם לבחינת מערך הפיקוח על הגבלים עסקיים.

להלן נסקור מספר תיקונים שהרשות מציעה לערוך בתנאי פטורי הסוג הבאים:² פטור הסוג למיזמים משותפים; פטור הסוג להסכמי זכיינות; פטור הסוג להסכמי הפצה בלעדית; פטור הסוג להסכמי רכישה בלעדית ופטור הסוג להסכמים בין חברות קשורות.

נציין, כי על פי הודעת הרשות, הציבור מוזמן להעביר הערות לנוסח הטיוטות עד ליום 17 בפברואר 2016.

A. אפשרות הרחבת תחולת תניות אי-התחרות שבפטורי הסוג גם ביחס לגורמים הקשורים לצדדים

להסדר מושא פטור הסוג

במסגרת תנאי פטורי סוג שונים, שפורסמו בעבר, ובכלל זה - פטור הסוג למיזמים משותפים; פטור הסוג להסכמי זכיינות; פטור הסוג להסכמי הפצה בלעדית ופטור הסוג להסכמי רכישה בלעדית, הותר לכלול בהסדר הרלבנטי שחוסה תחת פטור הסוג, תניות אי-תחרות. כך לדוגמה, בפטור הסוג למיזמים משותפים, הותר לצדדים למיזם המשותף, העומדים בתנאי הפטור, לכלול בהסדר שביניהם תנייה לפיה הצדדים לא יתחרו במיזם המשותף שהקימו, למשך תקופה קצובה שנקבעה בפטור הסוג.

¹ יצוין, כי שינויים מהותיים מוצעים רק בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים), תשס"ו-2006 ("פטור סוג למיזמים משותפים"); כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי זכיינות), תשס"א-2001 ("פטור סוג להסכמי זכיינות"); כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי הפצה בלעדית), תשס"א-2001 ("פטור סוג להסכמי הפצה בלעדית"); כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי רכישה בלעדית), תשס"א-2001 ("פטור סוג להסכמי רכישה בלעדית") וכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמים בין חברות קשורות) (הוראת שעה), תשע"א-2011 ("פטור סוג להסכמים בין חברות קשורות").

² הרשות מבקשת להאריך גם את תוקפם של כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמים לביצוע מחקר ופיתוח), תשס"ו-2006; כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמים שפגיעתם בתחרות קלת ערך), תשע"ו-2006 וכללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), תשס"א-2001 ("הוראות והגדרות כלליות"); וזאת, מבלי לשנות את נוסחם.

כעת, מבקשת הרשות לתקן את פטורי הסוג הנזכרים, ולהבהיר כי תניות אי-התחרות כאמור, עשויות לחול לא רק על צד ישיר להסדר, אלא גם על אדם השולט בצד הישיר להסדר או על תאגיד הנשלט על ידי מי מהם.³ כך לדוגמה, בעקבות התיקון המוצע, פטור הסוג יאפשר לצדדים למיזם המשותף לכלול בהסדר שביניהם תנייה לפיה הן הצדדים למיזם המשותף והן בעלי השליטה במי מהם, לא יתחרו במיזם המשותף שהקימו.

ב. הסדרים בין חברות בבעלות המדינה או הרשויות המקומיות לא יחסו תחת פטור הסוג להסכמים

בין חברות קשורות

פטור הסוג להסכמים בין חברות קשורות, בנוסחו כיום, פוטר, בנסיבות מסוימות, הסכמים בין חברות קשורות (לדוגמה, הסכם בין "חברות אחיות", הנשלטות על ידי אותו גורם).

כעת, מבקשת הרשות לתקן את פטור הסוג, באופן שיבהיר, כי ההגדרה של "חברה אם" שבפטור הסוג, אינה כוללת חברות בבעלות מדינת ישראל או הרשויות המקומיות. בעקבות תיקון זה, הסדרים בין חברות בבעלות מדינת ישראל או הרשויות המקומיות לא יחסו, לכאורה, תחת פטור הסוג הנזכר. בהקשר זה הרשות מציינת [בדברי ההסבר](#), שעמדתה היא, כי הסדרים כאמור אינם יכולים לחסות תחת פטור הסוג לחברות קשורות, אף בנוסחו כיום, הגם שהדבר אינו עולה, לכאורה, מלשון נוסח פטור הסוג הנוכחי.

ג. הסכם סוכנות בלעדי: רק התחייבות של סוכן לבלעדיות תחסה תחת פטור הסוג להסכמי רכישה

בלעדיות (להבדיל מהתחייבות של ספק לבלעדיות)

פטור הסוג להסכמי רכישה בלעדית, בנוסחו כיום, פוטר, בנסיבות מסוימות, הסכם סוכנות בו קיימת התחייבות לבלעדיות מצד הספק (לדוגמה, יצרן של מכשירי חשמל) למכור טובין באופן בלעדי בשטח ההסכם באמצעות הסוכן (לדוגמה, באמצעות יבואן מקומי).

כעת, במסגרת טיוטת פטור הסוג להסכמי רכישה בלעדית, מבקשת הרשות לתקן את נוסח פטור הסוג, בהיבט זה, כך שרק התחייבות לבלעדיות מצד הסוכן (לדוגמה, היבואן המקומי) למכור באופן בלעדי בשטח ההסכם טובין של הספק (לדוגמה, מוצר של היצרן), תהא פטורה, בנסיבות מסוימות, תחת פטור הסוג. יצוין, כי על-פי [דברי ההסבר](#) שפרסמה הרשות, התחייבות דומה לבלעדיות מצד הספק - לא תחסה תחת פטור סוג זה.

II. מתווה לטיפול בבקשות לשיתופי פעולה בעת חירום של מפעלים קטנים ובינוניים

ביום 21 בדצמבר 2015, פרסמה הרשות מתווה אשר נועד להקל ולזרז את הטיפול בבקשות לשיתופי פעולה של מפעלים קטנים ובינוניים בעתות חירום ("בזמנים בהם מתקיים עימות מזוין", כלשון המתווה).

ביתר פירוט, המתווה נוגע, על-פי לשונו, למקרים בהם פירמה או מפעל, ממוקמים באיזור עימות ואין להם יכולת לפעול באופן סדיר (בשל מחסור בכוח אדם ומסיבות אחרות הנובעות מעצם קיומו של איום בטחוני). בנסיבות אלה, ככל שהפירמה או המפעל מבקשים להפוך ללקוחות של מתחריהם (כלומר, לייצר את מוצריהם אצל פירמה מתחרה או מפעל מתחרה), כאשר תכליתו של שיתוף הפעולה לאפשר פעילות סדירה, הצדדים רשאים לפעול על-פי המתווה, ככל שאומנם נדרשת פניה לרשות לקבלת הכשר בקשר עם שיתוף הפעולה, וככל שהם עומדים בתנאי המתווה כמפורט להלן.

³ יצוין, כי על פי התיקונים המוצעים, לפטור הסוג למיזמים משותפים ולפטור הסוג להסכמי זכיינות, המונח "שליטה" יוגדר כהגדרת מונח זה בהוראות והגדרות כלליות (הגדרה מרחיבה); ואילו בפטור סוג להסכמי הפצה בלעדית ובפטור סוג להסכמי רכישה בלעדית, הגדרת המונח "שליטה" תהא כהגדרת מונח זה בחוק (שליטה מוגדרת בחוק כהחזקה של יותר מ-50% מזכויות ההצבעה באסיפה הכללית של התאגיד או יותר מ-50% מהזכויות למנות דירקטורים של התאגיד).

במסגרת המתווה נקבע שהוא יחול במקרים בהם מתקיימים שני התנאים הבאים:

- עיקר ההתקשרות בין הצדדים אינו בהפחתת התחרות או במניעתה;
- בכל אחד מהצדדים מתקיים אחד מהתנאים הבאים: (א) המפעל/פירמה מעסיק עד 99 עובדים; או (ב) המפעל/פירמה בעל מחזור מכירות שאינו עולה על 100 מיליון ₪ בשנה.

עוד נקבע במסגרת המתווה, כי ככל שהצדדים עומדים בתנאים האמורים לעיל, הם רשאים להגיש פניה לממונה על הגבלים עסקיים ("הממונה") במסגרתה יש למסור, בין היתר, את הנתונים הבאים, אשר על בסיסם, בין השאר, תיבחן הפניה:

- נתחי השוק של הצדדים;
- חיוניות ההתקשרות;
- פרטי ואופי ההתקשרות;
- הפגיעה שנגרמה לפירמה/מפעל עקב מצב החירום (תוך התייחסות להיקף הירידה בשיעור התייצבות העובדים היצרניים במפעל/פירמה וירידה בכושר הייצור של המפעל/פירמה, וזאת בהשוואה לתקופה המקבילה בשנים קודמות).

הרשות מציינת, שלאחר שתוגש פניה כאמור, הממונה ישקול להודיע לצדדים הרלבנטיים, כי לא ינקוט פעולות אכיפה בקשר לאיסור על הסדר כובל (סעיפים 2 ו-4 לחוק) בקשר עם התקשרותם **בעת החירום בלבד**. יצוין, כי על-פי לשון המתווה, הודעת אי אכיפה כאמור, ככל שתיתן, עשויה להיות מותנית בתנאים, וביניהם תחימת ההתקשרות בזמן, איסור על העברת מידע בין המפעלים/פירמות וחובות דיווח מסוימות לרשות.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה,

מחלקת הגבלים עסקיים

פישר בכר חן וול אוריון ושות'

עו"ד מרב גרינשפן

טלפון: 03-6941325

דוא"ל: mgrinspan@fbclawyers.com

עו"ד זיו שוורץ

טלפון: 03-6944141

דוא"ל: zschwartz@fbclawyers.com

בקרו באתר שלנו: <http://www.fbclawyers.com>

המידע הכלול באגרת זו, הוא מידע כללי בלבד, ואינו חוות דעת משפטית או ייעוץ משפטי, ואין להסתמך עליו. כל הזכויות שמורות לפישר בכר חן וול אוריון ושות'.
על-מנת להירשם לניוזלטר זה או להסרה מרשימת התפוצה, אנא פנו אל: newsletter@fbclawyers.com